

VOORAL ZWITSERLAND ZELF VOELT GEVOLGEN DURE FRANK

Schrik onder valutahandelaren en peperdure skipassen. Het onverwachte besluit van de Zwitserse centrale bank (Schweizerische Nationalbank, SNB) om de Zwitserse frank los te koppelen van de euro, zorgde midden januari voor beroering op de financiële markten en dreef de prijzen ten opzichte van de Europese eenheidsmunt in het toch al niet goedkope Alpenland verder op. Niet alleen vakantiegangers, maar zeker ook het Zwitserse bedrijfsleven zullen de gevolgen van de loskoppeling voelen. De financiële markten zijn echter snel van de aanvankelijke schok gekomen, vertelt valutaspecialist Jaco Rouw van ING Investment Management. Ook voor de ING beleggingsfondsen heeft deze loskoppeling geen negatief effect.

Zwakke euro wordt zwitserse centrale bank te veel

De SNB stelde in 2011 een plafond vast voor de koers van de Zwitserse frank in euro's. De eigen munt mocht niet sterker worden dan 1,20 per euro. De aantrekkingskracht van de stabiele frank was in de jaren daarvoor fors gegroeid en de steeds sterkere munt dreigde de economische groei in Zwitserland te smoren. Daarom introduceerde de SNB een maximumkoers en hield de ZFr ruim drie jaar lang in toom door de geldpers aan te zetten en grote hoeveelheden euro's op te kopen.

De maatregelen dreven de geldhoeveelheid in Zwitserland echter sterk op. De verwachting dat de Europese Centrale Bank zijn monetair beleid nog verder zou verruimen, zoals op 22 januari ook werd bevestigd, was volgens deskundigen de spreekwoordelijke druppel voor de SNB om de koppeling met de euro los te laten. Een nog goedkopere euro zou de geldstromen naar Zwitserland namelijk verder doen toenemen.

De stap van de SNB werd op 15 januari wereldkundig gemaakt en leidde tot een schokreactie onder valutahandelaren en beleggers.

De Zfr steeg direct met bijna 30 procent in waarde. Korte tijd konden men voor 1 euro nog maar 0,85 frank kopen. Inmiddels lijkt de koers enigszins gestabiliseerd op 1 euro voor 0,95 Zfr. Dat betekent dat de waarde van de frank dus circa 20 procent is gestegen ten opzichte van de euro.

Schade grote partijen valt mee

In de media verschenen verhalen over bloederige taferelen bij hedgefondsen en ook verscheidene zakenbanken, onder meer Deutsche Bank, zouden forse verliezen hebben geleden. Er barstte dan ook direct een discussie los of centrale banken er wel goed aan deden de markt op deze wijze te verrassen. Volgens Jaco Rouw had de SNB weinig keus: als de SNB de markt had willen 'voorbereiden', hadden speculanten de vrije hand hebben gekregen en dat zou tot dezelfde hevige reacties hebben kunnen leiden. Bovendien valt de uiteindelijke schade in de markt mee, hoewel verscheidene beleggingshuizen inderdaad pijn hebben geleden. „Kennelijk speculeerden toch weinig grote partijen op een waardedaling van de frank”, aldus Rouw.

Ook voor ING IM heeft het loslaten van de frank geen negatieve gevolgen. „In ons actieve valutabeleid namen wij al geen positie meer in de Zwitserse frank”, licht de valutaspecialist toe. „Door het plafond was de volatiliteit van de frank minimaal. Je moest wel een heel grote positie opbouwen om enig rendement te kunnen behalen. Als er dan iets zou gebeuren zou je ook een groot verlies lijden.”

Berichten dat Denemarken, dat eveneens een koersplafond ten opzichte van de euro hanteert, dezelfde stap zou overwegen als de Zwitsers, wijst Rouw van de hand. De situatie in Denemarken is heel anders, vooral omdat de geldreserves van het land relatief laag zijn. „Er dreigt geen explosie van de geldhoeveelheid.”

Gevolgen voor Zwitserse economie moeilijk te overzien

Voor de Zwitserse economie lijken de consequenties wel degelijk groot. Als vakantieland is Zwitserland circa 20 procent duurder geworden. Inwoners van het land zelf kunnen plotseling goedkoop over de grens winkelen: geen goed nieuws voor de Zwitserse middenstand.

Grote bedrijven reageerden eveneens verontwaardigd. „Een tsunami voor het bedrijfsleven”, aldus de topman van horlogemaker Swatch. Zwitserland heeft nu nog een omvangrijk overschot op de lopende rekening, wat betekent dat de export aanzienlijk groter is dan de import. Nu de producten van Zwitserse bedrijven veel duurder worden in het buitenland, zou daar verandering in kunnen komen. Swatch zei te overwegen om op termijn de productie in het buitenland uit te breiden, met alle negatieve gevolgen voor de Zwitserse werkgelegenheid van dien.

Tegelijkertijd met het loslaten van het koersplafond, heeft de SNB het belangrijkste rentetarifief nog verder verlaagd. De boodschap is helder: wij hoeven uw geld nu even niet. Ook dat kan op den duur nadelige effecten hebben.

Toch is het geen uitgemaakte zaak dat de Zwitserse economie echt zal lijden onder de stap van de centrale bank. „Wie zijn geld onder het Zwitserse bankgeheim wil stallen, wordt waarschijnlijk nauwelijks afgeschrikt door de negatieve rente”, denkt Rouw. Ook is de verkoop van luxegoederen redelijke immuun voor prijsverhogingen. „De Zwitserse export is vrij prijsinelastisch, zoals dat heet. De Chinese miljardair die een Rolex wil hebben, zal het weinig uitmaken of hij drie of vier duizendjes moet neertellen.”

Impact op Poolse huizenbezitter

Een onverwacht slachtoffer van de duurdere Zwitserse frank zijn Poolse hypotheekhouders. In het eerste decennium van deze eeuw lag de Zwitserse rente lager dan in de eurozone. Een hypotheek in Zwitserse franken was dan ook goedkoop en werd veel in het Oost-Europese land aangeboden. Nu worden de aflossingen plotseling 20 procent duurder. Economisch betekent dit echter weinig, denkt Rouw. „Het gaat om een kleine groep van relatief vermogende huizenbezitters, dus de Poolse economie zal hier niet ernstig onder lijden”.

Tot slot

Hoe de koers van de frank zich verder zal ontwikkelen, is moeilijk te voorspellen. De negatieve rente zou een verzwakking van de munt kunnen inluiden. De vooralsnog sterke lopende rekening kan juist tot een verdere stijging leiden. De SNB blijft overigens maatregelen nemen om de frank in rustiger vaarwater te brengen. Op welke schaal dat gebeurt is echter onbekend. De onzekerheid is daarom groot en het is moeilijk vooruitkijken, ook voor Rouw: „Ik zou een particulier nu niet willen aanraden om een gokje op de Zwitserse frank te wagen”.

Disclaimer

De informatie in dit document is uitsluitend opgesteld ter informatie en is geen aanbod noch een uitnodiging om effecten of een beleggingsinstrument te kopen of verkopen of om deel te nemen in een handelsstrategie. Beleggers zouden zelf advies moeten vragen indien ze twijfelen over de geschiktheid van een belegging. Hoewel de inhoud van dit document met de meeste zorg is samengesteld en gebaseerd is op betrouwbare informatiebronnen, wordt er geen enkele uitdrukkelijke of impliciete garantie of verklaring gegeven omtrent de juistheid of volledigheid van de informatie. De informatie en mogelijke aanbevelingen in dit document kunnen zonder voorafgaande kennisgeving worden gewijzigd. ING Asset Management B.V., noch enig andere vennootschap of onderdeel dat behoort tot de NN Group dan wel de ING Groep, noch een van haar functionarissen, haar directeuren of werknemers aanvaarden enige aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid met betrekking tot de hierin opgenomen informatie of mogelijke aanbevelingen. Het is niet toegestaan dit document te vermenigvuldigen, door te sturen, te distribueren, te verspreiden of tegen vergoeding beschikbaar te stellen aan derden, zonder de voorafgaande uitdrukkelijke, schriftelijke, toestemming. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

Voor gedetailleerde informatie over de genoemde fondsen verwijzen wij u naar het prospectus en het daarbij behorende supplement. Voor deze fondsen is tevens de Essentiële Beleggersinformatie opgesteld met informatie over het product, de kosten en de risico's. Loop geen onnodig risico. Lees het prospectus en de Essentiële Beleggersinformatie voordat u belegt. Beleggen brengt risico's met zich mee. De waarde van uw beleggingen is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de financiële markten. Daarnaast kent ieder fonds zijn eigen specifieke risico's. Kijk voor de fondsspecifieke kosten en risico's in het prospectus. Het prospectus, het supplement en de Essentiële Beleggersinformatie zijn verkrijgbaar via www.ingim.nl. De genoemde Luxemburgse fondsen zijn een subfonds van een SICAV, gevestigd te Luxemburg. Deze SICAV beschikt over een vergunning van de Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) te Luxemburg. Zowel het subfonds als de SICAV zijn geregistreerd bij de CSSF. ING Fund Management B.V. is de beheerder van alle in Nederland gevestigde ING beleggingsfondsen en in die hoedanigheid in het bezit van een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten op grond van de Wet op het financieel toezicht. De genoemde fondsen zijn geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam. Dit document is niet bestemd voor burgers van de Verenigde Staten en is uitsluitend bestemd voor personen die gevestigd zijn in jurisdicties waar de betreffende aandelenklassen/(sub)fondsen voor distributie zijn toegelaten of waar een dergelijke toestemming niet vereist is. Op deze disclaimer is Nederlands recht van toepassing.